

Azkenean, alarma egoeraren adierazpenak eragina izan zuen lan kostuen bilakaeran ere. Hala izanda, bestelako kostuen osagaia %5,4tik %2,9ra moteldu zuen bere igoera erritmoa. Izan ere, enplegatzaileen konturako gizarte kotizazio gehienak salbuetsita egon ziren alarma aldi horretan. Beste aldetik, benetako ordu bakoitzeko lan kostua langile bakoitzeko lan kostuaren gainetik igo zen (%6,5 eta %2,1, hurrenez hurren), zeren eta lan egindako benetako orduen kopurua %4,1 murriztu baitzen epealdi horretan, koronabirusaren ondorioz. Hala eta guztiz ere, lan kostu hori sei hamarren igo zen aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, gutxieneko soldataren igoerak ekarri zuen bultzadaren ondorioz.

Arlo publikoa

Koronabirusak oso eragin negatiboa izan zuen foru aldundien zerga bilketan, pandemia horrek jarduera ekonomikoan eragin zuen beherakadaren ondorioz. Horri gehitu behar zaio enpresek eta herritarrek egoera hori gainditu ahal izateko hartu ziren neurri aringarriek eragindako alboko eragina. Zehatz-mehatz adierazita, urtarrila eta maiatza bitarteko diru bilketak %21,8ko beherakada izan zuen, eta, diru kopuruei dagokienez, 1.171 milioi euro gutxiago bildu ziren.

Arestian aipatutako neurrien artean, aipatzekoak dira, batetik, ordaindu beharreko aitortpenen ordainketa atzeratzea, eta, bestetik, zergak itzultzeko prozesuak ahalik eta gehien aurreratzea, horrek eragin baitzuen diru sarreraren jaitsiera hain nabarmena izatea. Jaitsiera hori martxokoa baino hiru aldiz handiagoa izan zen (-%7,2); izan ere, hilabete horretan, ekoizpen ondorioetarako 15 egun baliogabeak izanik, urtarrileko eta otsaileko portaera ona deuseztatu zen.

Zuzeneko zergek jaitsiera apalagoak izan zituzten. Hala, PFEZaren jaitsieraren eragina %10,0koa izan zen, nagusiki autolikidazioen borondatezko aitortpena ekainera luzatzearen ondorioz, autonomoen kolektiboari martxoko, apirileko eta maiatzeko ordainketak atzeratzeko aukera eman baitzion. Bestalde, sozietateen gaineko zergak, pertsona fisikoen gaineko zergak ez bezala, jaitsiera askoz ere handiagoak izan zituen (-%17,0), zatikako ordainketen kobrantzaren aldi baterako etete hori orokorra izan baitzen, mikroenpresei eta enpresa txiki eta ertainei eraginez.

Zeharkako zergapetzeari dagokionez, haren figurarik adierazgarrienak, hots, BEZak, zigorrik handiena izan zuen konfinamenduak eragindako ondorioengatik, kontsumoa moteldu zelako eta prezioak jaitsi zirelako. Horien ondorioz, diru bilketa -%35,6 murriztu zen. Halaber, zergadunei egindako itzulketak arindu egin ziren, eta egiaztapen guztiak egin aurretik itzultzea erabaki zen, diru sarrerarik ez zegoenez, enpresek eta autonomoek diruzaintzan izan zitzaketen tentsioak arintzeko.

TRIBUTU ITUNDUEN BILAKAERA (urtarrila-maiatza)

Mila euro

TRIBUTUAK	Diru bilketa		
	2019	2020	% Ald. 20/19
PFEZ	1.957.167	1.760.972	-10,0
- Lanaren eta lanbide jard. etekinen atxikipenak	2.287.828	2.098.046	-8,3
- Kapital higigarriaren etekinen atxikipenak	69.275	66.313	-4,3
- Kapital higiezinaren etekinen atxikipenak	38.486	25.294	-34,3
- Ondare irabazien atxikipenak	12.715	28.617	125,1
- Loteria eta apustu jakin batzuen g/zerga bereziak	45.306	3.188	-93,0
- Prof. eta enpresarien ordainketa zatikatuak	86.786	54.056	-37,7
- Kuota diferentzial garbia	-583.229	-514.541	11,8
Sozietateen gaineko zerga	224.143	186.038	-17,0
- Kapital higigarriaren etekinen atxikipenak	69.275	66.313	-4,3
- Kapital higiezinaren etekinen atxikipenak	38.486	25.294	-34,3
- Ondare irabazien atxikipenak	12.715	28.617	125,1
- Kuota diferentzial garbia	103.668	65.814	-36,5
Ez-egoiliarren errentaren gaineko zerga	24.321	13.639	-43,9
Oinordetza eta dohaintzen gaineko zerga	43.464	34.671	-20,2
Ondarearen gaineko zerga	8.626	4.092	-52,6
Kreditu entitateen gordailuen gaineko zergak.			
Energia elektrikoaren ekoizpenaren gaineko zerga	588	14.557	
ZUZENAKO ZERGA GUZTIRA	2.258.309	2.013.969	-10,8
BEZaren bertoko kudeaketa	1.878.962	1.210.709	-35,6
Ondare eskualdatzeen gaineko zerga	69.097	52.337	-24,3
Egintza juridiko dokumentatuen gaineko zerga	20.765	15.048	-27,5
Garraibide jakin batzuen gaineko zerga bereziak	12.038	4.743	-60,6
Fabrikazioaren zerga berezia. Bertoko kudeaketa	738.156	660.984	-10,5
Aseguru sarien gaineko zerga	31.611	30.250	-4,3
Joko jardueren gaineko zergak	3.024	3.012	-0,4
Berotegi efektuko gasen gaineko zergak	1.103	928	-15,8
Iraungitako zergak	-1.465	-19	98,7
ZEHARKAKO ZERGA GUZTIRA	2.753.292	1.977.993	-28,2
TASAK ETA BESTE. SARRERAK GUZTIRA	41.344	22.491	-45,6
BERTON KUDEATUTAKO TRIBUTU ITUNDUAK	5.052.945	4.014.453	-20,6
BEZaren doikuntza	483.911	432.880	-10,5
Zerga berezien doikuntza	-168.423	-249.913	-48,4
TRIBUTU ITUNDUAK GUZTIRA	5.368.433	4.197.420	-21,8

Iturria: Foru aldundiak.

Azkenik, gainerako zergek bezala, zerga bereziek ere balio negatiboak jaso zituzten (-%10,5). Protagonista nagusia eta bakarra, hazkunde positiboak izateagatik, tabako laboreen gaineko zerga izan zen berriz ere (%11,0), eta hori errepikatzen joan da azken hilabeteetan. Aitzitik, hidrokarburoak (-%14,2) eta elektrizitatea (-%17,1) bezalako zergek ez zituzten alde batera utzi urteko lehen hilabeteetako erregistro negatiboak, kontsumo txikiagoak izan zirelako lehen kasuan eta prezio baxuagoak bigarreanean.

Arlo finantzarioa

Krisiak finantza sustrairik ez duen arren, jarduera ekonomikoaren jaitsierak eta ziurgabetasun sozialak finantza merkatuak astindu zituzten. Otsailean eta martxoan bizi zen konbultsio gogorren ondoren, apirilean eta maiatzean egoera egonkortu egin zen. Hegakortasunak behera egin zuen, eta kotizazioak egonkortu egin ziren, baita galdutakoaren zati bat berreskuratu ere. Hala, burtsek irabazi orokortuak eskuratu zituzten, urteko balantzea negatiboan jarraitu arren, eta arrisku sarien gaineko presioak lasaitu egin ziren. Hobekuntza hori gertatu zen inbertsiogileek banku zentralek hartutako ezohiko estimulu neurrien berri izan ahala, eta, hala, gobernu nazionalak zerga, finantza eta lan arloetan hartutako neurriekin batera gertatu zen.

ADIERAZLE MONETARIO ETA FINANTZARIOAK

	2018	2019	2019			2020		
			Abend.	Urt.	Ots.	Mar	Apir.	Maiat.
Interes tasa ofizialak (%)								
Europako Banku Zentrala	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Erreserba Federala	2,50	1,75-1,50	1,75-1,5	1,75-1,5	1,75-1,5	0,25-0,0	0,25-0,0	0,25-0,0
Japoniako Bankua	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10
Ingalaterrako Bankua	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,10	0,10	0,10
Txinako Banku Popularra	4,35	4,15	4,15	4,15	4,05	4,05	3,85	3,85
Brasilgo Banku Zentrala	6,50	4,50	4,50	4,50	4,25	3,75	3,75	3,00
10 urteko zor publikoaren errentagarritasuna								
Alemania	0,25	-0,19	-0,19	-0,44	-0,61	-0,46	-0,59	-0,45
Espainia	1,42	0,47	0,47	0,23	0,28	0,68	0,73	0,57
Grezia	4,38	1,48	1,48	1,18	1,36	1,65	2,17	1,51
Erresuma Batua	1,27	0,83	0,83	0,53	0,44	0,36	0,23	0,18
Italia	2,77	1,43	1,43	0,92	1,13	1,53	1,78	1,49
AEB	2,69	1,91	1,91	1,52	1,13	0,70	0,63	0,64

Iturria: Europako Banku Zentrala (EBZ) eta Espainiako Bankua.